

Оқушылармен жұмысты психологиялық қамтамасыз ету; психологиялық қызметті жарақтандыру және әдістемелік қамтамасыз ету; психологиялық қызметтің оқу-тәрбие үдерісімен өзара іс-қимылы; жұмыстың құрылымы, мазмұны, сапасы, нәтижелілігі.

Ұйымдастырушылық-әдістемелік жоспарда мектеп педагог-психологының қызметі бекітілген жылдық жоспарға және лауазымдық міндеттерге сәйкес, оқу-тәрбие жұмысының жалпы мектеп жоспарында белгіленген міндеттерді ескере отырып құрылды. Мектеп психологының жылдық жұмыс жоспары Қазақстан Республикасы Білім және Ғылым Министрінің 2020 жылғы 6 сәуірдегі № 130 бұйрығына өзгерістер енгізу туралы Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2023 жылғы 17 наурыздағы № 68 бұйрығы негізінде құрылды.

Мақсаты:

Психологиялық қызметтің негізгі мақсаты-Мектептің педагогикалық ұжымымен бірлесіп Оқушылардың психологиялық (яғни, психикалық, физикалық және әлеуметтік) денсаулығын қорғау және дамыту үшін жағдай жасау, олардың жеке қалыптасуының барлық кезеңдерінде оқушылардың жас және жеке ерекшеліктерін дамытудың қолайлы әлеуметтік жағдайы.

Міндеттері:

- 1) оқыту және тәрбиелеу процесінде жеке және сараланған тәсілді ұйымдастыру мақсатында оқушылар мен оқушылар ұжымдарының жеке басын зерделеу;
- 2) оқушылар, педагогтар және ата-аналар арасында салауатты өмір салтын насихаттау, оқушылардың денсаулығынан айырылу қауіп факторларын жеңуге жәрдемдесу;
- 3) оқушылардың оқудағы қиындықтарды еңсеру бағдарламаларын іске асыру,

Жұмыстың негізгі бағыттары.

- 1.Диагностикалық бағыт
- 2.Консультативтік бағыт
- 3.Психопрофилактикалық және ағартушылық
- 4.Түзету-дамыту бағыты
- 5.Әдістемелік бағыт.

Қызмет түрлері бойынша қызмет бағдарламасын іске асыруды толығырақ қарастырайық:

Психологиялық диагностика

Психодиагностиканың міндеті-оқушылардың жеке басының жеке – психикалық ерекшеліктері, бейімділігі, оның оқу мен тәрбие процесінде, кәсіби өзін-өзі анықтаудағы әлеуетті мүмкіндіктері туралы ақпарат беру, сондай-ақ оқудағы, дамудағы, әлеуметтік бейімделудегі бұзушылықтардың себептері мен механизмдерін анықтау, олар өздеріне және олармен жұмыс істейтіндерге және олармен бірге өмір сүретіндерге-мұғалімдерге пайдалы болады, ата-аналарға. Жыл сайын мектепте оқуға бейімделу деңгейін зерделеу мақсатында 1, 5, 10 сынып оқушыларына тексеру жүргізіледі. 9-сынып оқушыларына жеке және кәсіби өзін-өзі анықтауға көмектесу мақсатында сауалнамалар, сауалнамалар, кәсіптік бағдар беру бойынша тесттер өткізіледі. Оқушылардың білім деңгейін зерттеу бойынша диагностикалық жұмыстар жүргізілуде. Жыл бойы "тәуекел тобындағы" оқушылармен жұмыс істеуге ерекше көңіл бөлінеді. Профилактика кеңесінің отырысында жеке әңгімелер, кездесулер өткізілді. Ата-аналарға табысты болу үшін қажетті қасиеттерді тәрбиелеу және қалыптастыру мәселелері бойынша ұсыныстар берілді

Мектеп психологтары дарынды, қиын оқушылармен суицидтік мінез-құлықтың алдын алу, ҰБТ-ға дайындық, кәсіби өзін-өзі анықтау, бейімделу бойынша жұмыс жүргізеді.

Диагностикалық ақпаратты жинау әдістері

Талданған жылдары білім беру кеңістігінің субъектілерімен келесі зерттеулер жүргізілді:

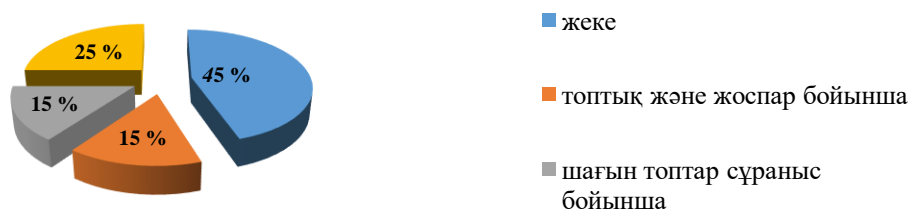
Оқушылармен диагностикалық іс-шаралар.

- Оқушылардың бейімделу диагностикасы 1,5,10 кл;
- Мазасыздық деңгейін диагностикалау 8,9,10,11 кл;
- Дарындылықты диагностикалау;
- Оқушылар ұжымын оқытудың психологиялық диагностикасы;
- Оқушылар арасындағы тұлғааралық қатынастарды анықтау диагностикасы;
- Мотивациялық саланың диагностикасы;
- Интеллектуалды даму, ойлау деңгейін диагностикалау;
- Тұлғаның құндылық-бағдарларын диагностикалау;
- Кәсіби өзін-өзі анықтау диагностикасы;
- Тұлға мен эмоционалды саланы диагностикалау.

Психологиялық кеңес беру

Міндеті-оқушыға өзін-өзі тануға, өзін-өзі бағалауға және нақты өмірлік жағдайларда бейімделуге, дағдарыстық жағдайларды жеңуге және жеке өсу мен өзін-өзі дамытуға ықпал ететін эмоционалды тұрақтылыққа қол жеткізуге көмектесу.

Психологиялық консультация

Шешілетін міндеттер:

- Құрдастарымен және ересектермен әртүрлі өмірлік жағдайларда қарым-қатынас дағдыларын дамыту.
- Өзіне деген сенімділікті дамыту.
- Танымдық процестерді дамыту.
- Өз ұстанымы мен көзқарасын қорғай білуге, құрдастарының қысымына қарсы тұруға үйрету.
- Жанжалды жағдайларды реттеуге үйрету.
- Өзін-өзі тану ережелерін оқыту, өзін-өзі дамыту
- Өз эмоцияларын басқару ережелерін үйрету.

Жеке кеңес беру жүргізіледі:

- ата - аналардың сұрауы бойынша белгілі бір проблемалық жағдайды шешуге, отбасында микроклиматты орнатуға көмектесу-ата-аналармен жеке жұмыс ата-аналардың жеке өсуін дамытудағы басты буындардың бірі болып табылады.
- диагностикалық зерттеулердің нәтижелері бойынша және оқушылардың өздері сұрауы бойынша;
- мұғалімдердің сұранысы бойынша. Консультирование выполнялось с учётом стоящих задач в настоящем и будущем клиента. Стремясь помочь клиенту, психолог выполнял задачу вместе с клиентом, но не вместо него.

Кеңес беру психо-дамытушы және психокоррекциялық міндеттерді орындаумен тығыз өзара іс-қимылда өтеді.

Психологиялық кеңес беру келесі негізгі мақсаттарды көздеді: клиенттің мінез-құлқының өзгеруіне ықпал ету (оқушы, тәрбиеші, ата-ана) Ол нәтижелі өмір сүре алатындай етіп, барлық объективті қиындықтарға қарамастан оқу процесіне қанағаттануды сезінеді;

- мектеп өмірінің жағдайлары мен мектеп талаптарына тап болған кезде қиындықтарды жеңу дағдыларын дамыту;
- тұлғааралық қарым-қатынас орнату және қолдау, қарым-қатынастың әртүрлі деңгейлерінде туындайтын мәселелерді өз бетінше шешу қабілетін дамыту;
- жеке тұлғаның әлеуетін іске асыруды және арттыруды жеңілдету.

Жыл бойы консультациялар келесі бағыттар бойынша жүргізілді:

- дезадаптацияның алдын алу бойынша 1, 5, 10-сынып оқушыларымен, ата-аналарымен және мұғалімдерімен;

- мазасыз балалардың ата-аналарымен;
- депрессия деңгейі жоғары балалардың ата-аналарымен;
- мұғалімдердің, ата-аналардың өтініші бойынша.

Консультацияларда туындаған мәселелер негізінен келесі бағытта болды:

- мінез-құлық;
- эмоционалды;
- конфликтологиялық;
- диагностикалық.

Оқушылардың кеңес беру көмегіне жүгінуіне себеп болды:

- сыныптастарымен қақтығыстар;
- мұғалімдермен қарым-қатынастағы жанжалды жағдайлар;
- ата-аналармен қарым-қатынастағы жанжалды жағдайлар;
- кейбір оқушылардың гиперактивтілігі;
- отбасылық қиындықтар, ата-аналармен қарым-қатынастың бұзылуы;
- өзін-өзі көрсетуден қорқу
- шамадан тыс толқу.

Мектеп психологтары мектепшілік өндірістік практиканың білім беру процесі барысында туындаған түрлі жағдайларды шешуге қатысты.

Түзету-дамыту жұмысы

Мақсаты: танымдық процестерді, эмоционалды-ерікті саланы, тұлғалық және тұлғааралық қатынастарды түзету.

Түзету-дамыту жұмысы

Психологиялық қызметтің бұл бағыты білім беру кеңістігінің барлық субъектілерімен – оқушылармен, мұғалімдермен, ата-аналармен жүзеге асырылады.

Бейімделу кезеңінде қиындықтарға тап болған 1 сынып оқушыларымен түзету жұмыстарының нәтижесінің динамикасы

№	Оқу жылы	Класс	Оқу жылының басында бейімделу кезеңінде қиындықтарға тап болған оқушылар саны	Оқу жылының соңында соңына бейімделу кезеңінде қиындықтарға тап болған оқушылар саны	Бейімділік кезеңінен сәтті өткен оқушылар саны
1	2023 – 2024 оқу жылы	1-класс	18 оқушы	0 оқушы	18 оқушы (100%)
2	2024-2025 оқу жылы	1- класс	12 оқушы	0 оқушы	12 оқушы (100%)
3	2025-2026 оқу жылы	1- класс	9 оқушы	0 оқушы	9 оқушы (100%)

Өзін-өзі бұзатын мінез-құлықтың алдын-алу үшін жасөспірімдермен жеке жұмыс

№	Оқу жылы	Класс	Оқу жылының басындағы оқушы саны	Оқу жылының соңындағы оқушы саны	Жұмыс нәтижесі бойынша
1	2023 – 2024 оқу жылы	8 – 11 класс	8 оқушы	3 оқушы	8 оқушы (100%)
2	2024-2025 оқу жылы	8 – 11 классы	5 оқушы	1 оқушы	5 оқушы (100%)
3	2025-2026 оқу жылы	8 – 11 класс	2 оқушы	0 оқушы	2 оқушы (100%)

Мазасыздықты, агрессивтілікті сезінетін, өзін-өзі бағалауы төмен 5-7 сынып оқушыларымен түзету жұмыстарының нәтижесінің динамикасы

№	Оқу жылы	Класс	Оқу жылының басындағы оқушы саны	Оқу жылының соңындағы оқушы саны	Жұмыс нәтижесі бойынша
1	2023 – 2024 оқу жылы	5 – 7 класс	18 оқушы	1 оқушы	17 оқушы (94%)
2	2024-2025 оқу жылы	5 – 7 класс	12 оқушы	0 оқушы	12 оқушы (94%)
3	2025-2026 оқу жылы	5 – 7 класс	8 оқушы	0 оқушы	8 оқушы (94%)

Психологиялық денсаулықты сақтау үшін психологтың педагогикалық ұжыммен жұмысының динамикасы

№	Учебный год	Психологиялық жұмыстың басында эмоционалды күйзеліске ұшыраған мұғалімдер саны	Психологиялық жұмыстың соңында эмоционалды күйзеліске ұшыраған мұғалімдер саны	Нәтижесі
1	2023 – 2024 оқу жылы	11 мұғалім	2 мұғалім	9 мұғалім (70%)
2	2024-2025 оқу жылы	5 мұғалім	1 мұғалім	4 мұғалім (90%)
3	2025-2026 оқу жылы	2 мұғалім	0 мұғалім	2 мұғалім (100%)

Ағартушылық бағыт

Адамға өзін – өзі тануға, өзін-өзі бағалауға және нақты өмірлік жағдайларға бейімделуге, дағдарыстық жағдайларды жеңуге және жеке өсу мен өзін-өзі дамытуға ықпал ететін эмоционалды тұрақтылыққа қол жеткізуге көмектесу-бұл психологиялық білім.

Бұл бағыт ең маңызды болып саналады, өйткені ол кез-келген тілек білдірушінің, мұғалім, ата-ана және оқушының өзі үшін маңызды және қажетті нәрсені білу қажеттілігін қамтамасыз етеді.

Даму тақырыбы келесідей:

- ата-аналар үшін " балаларды қалай сүйу керек?", "Баланы қолдау әдістері"," өзін-өзі бағалауды арттыру жолдары", "сіздің балаңыз басқалардан қалай ерекшеленеді", "Қуаныш ережелері", "отбасындағы проблемалар-сіздің балаңыздың көзқарасы бойынша ""ата-ананың баласымен сәтті қарым-қатынасы үшін баланың жеке басын зерттеу"

- мұғалімдер үшін" оқушының жеке басын зерттеу"," мұғалімнің нәтижелі іс-әрекеті үшін психологиялық жағдайлар"," іскерлік этикет"," Іскерлік қарым-қатынас психологиясы"," бағыну","жасөспірімге қиын жағдайда қалай көмектесуге болады".

- оқушылар үшін "өзін - өзі анықтау үшін өзін-өзі зерттеу", "өз эмоцияларын басқару Ережелері", "Стресс-бұл өмір", "Менің жетістігім", "қателіктер жібер", "менің жеке шекараларым", "абсолютті Қорғаныс ережесі" атты әңгімелер сериясы .

Профилактика бағыты

Психопрофилактиканың міндеті-оқушылардың психологиялық денсаулығын сақтауға, нығайтуға және дамытуға, баланың жеке басының дамуы үшін психологиялық қолайлы жағдайлар жасауға (сабақта, оқу іс-әрекетінен тыс, отбасында) бағытталған оң профилактика жүйесін құру.

Алдын алу бойынша жұмысты психолог білім беру деңгейінде жүзеге асырады және осы бағыттағы басымдық баланың жеке басының дамуы үшін психологиялық қолайлы жағдайлар жасау болып табылады (сабақта, оқу қызметінен тыс, отбасында).

Бұл бағыт жасөспірімдермен жұмыс жасауда ерекше маңызға ие. Балалармен тесттер өткізіледі, нәтижелер жасөспірімдер мен мұғалімдерге жеке кездесулерде, өзін-өзі тану үшін, жеке өсу және өзін-өзі тану қажеттіліктері үшін әңгімелер, оқушылардың психологиялық денсаулығын сақтау, нығайту және дамыту үшін жеткізіледі.

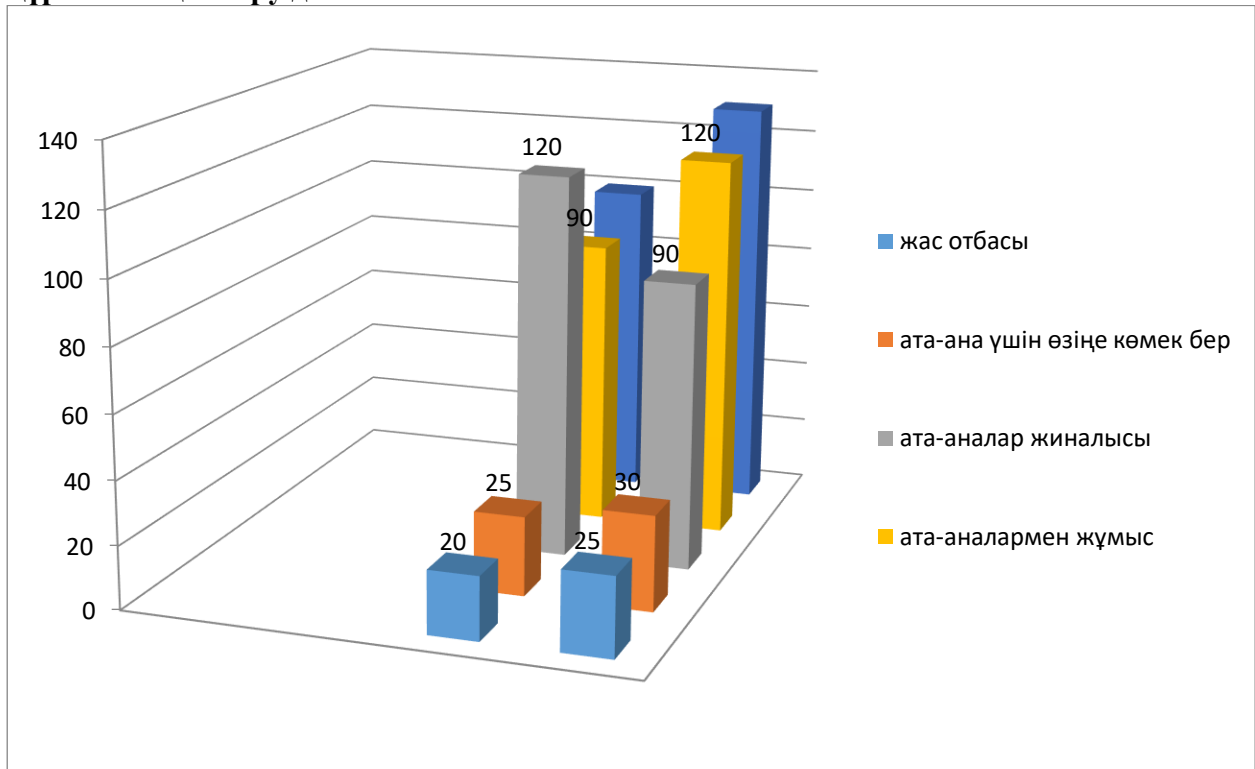
Психологиялық қызмет статистикасы

№	Оқу жылы	Направления работы				
		Конс.	Диагностика работа	Түзету-дамыту	Ағарту және профилактика	Әдістемелік жұмыс
1	2023 – 2024 оқу жылы	133	Топтық -88 Жеке .-53	топтық-114 жеке.-20	Жалпы мектеп жиналысы-6 Ата-ана конференциясы-1 кл	Семинар, конференция -8. Базалық курс-2
2	2024-2025 оқу жылы	149	Топтық -102 Жеке .-63	топтық-127 жеке.-25	Жалпы мектеп жиналысы -7 Ата-ана конференциясы -4 кл	Семинар, конференция -7. Базалық курсы-2
3	2025-2026 оқу жылы	162	Топтық -110 Жеке -78	топтық-85 жеке -30	Жалпы мектеп жиналысы -9 Ата-ана конференциясы-1 кл	Семинар, конференция -6. Базалық курс-3

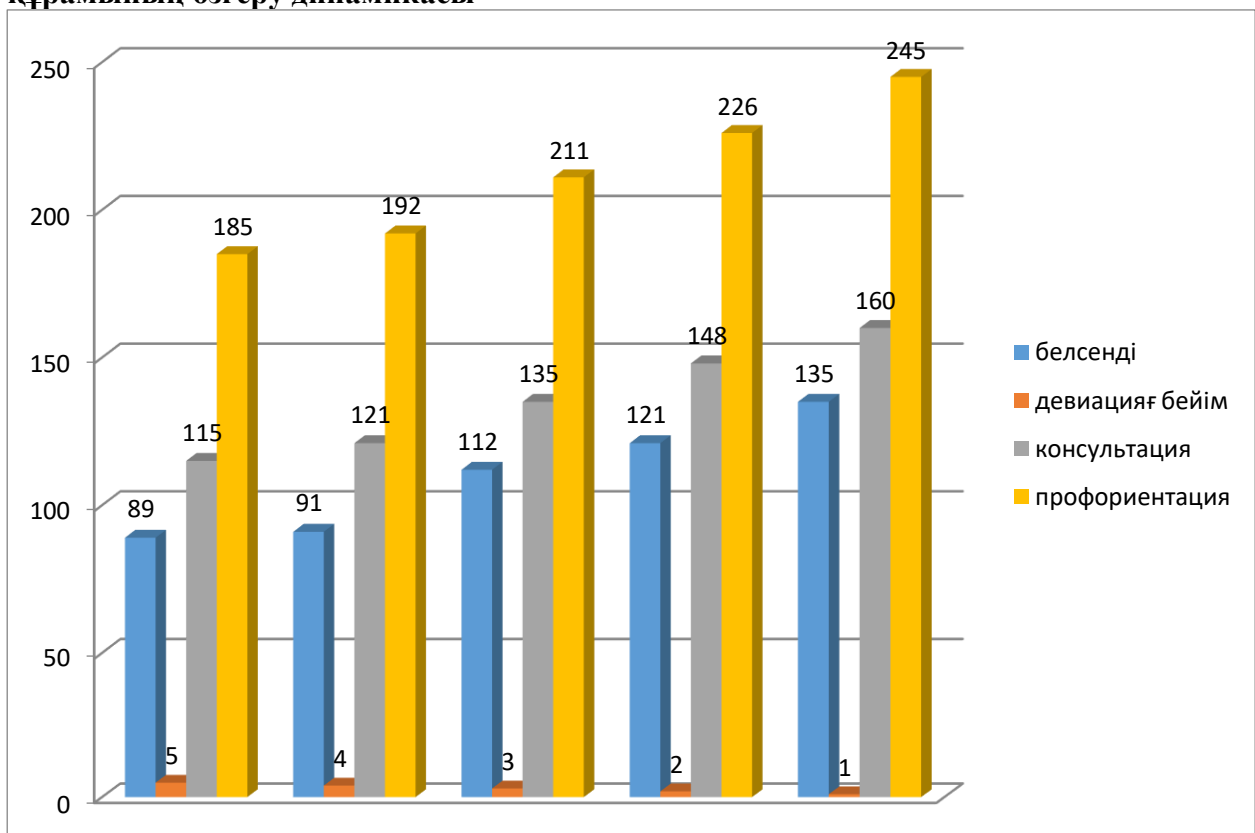
Бір жыл ішінде мектепте "сенім" (45-81-09) телефоны және "Сенім" жәшігі жұмыс істейді, онда әр түрлі психологиялық немесе әлеуметтік қиындықтарға тап болған балалар әрдайым жүгіне алады, мұғалімдер мен ата-аналар өздерін қызықтырған мәселелер бойынша жүгіне алады, қажетті ақпарат, кеңес ала алады.

Оқу жылы	Ящик «Доверия» Телефон «Доверия»	Кол-во писем и звонков
2023 – 2024 оқу жылы	Оқушылар	20
	Ата-аналар	1
	Оқушылар	1
2024-2025 оқу жылы	Оқушылар	21
	Ата-аналар	5
	Оқушылар	5
2025-2026 оқу жылы	Оқушылар	25
	Ата-аналар	6
	Оқушылар	6

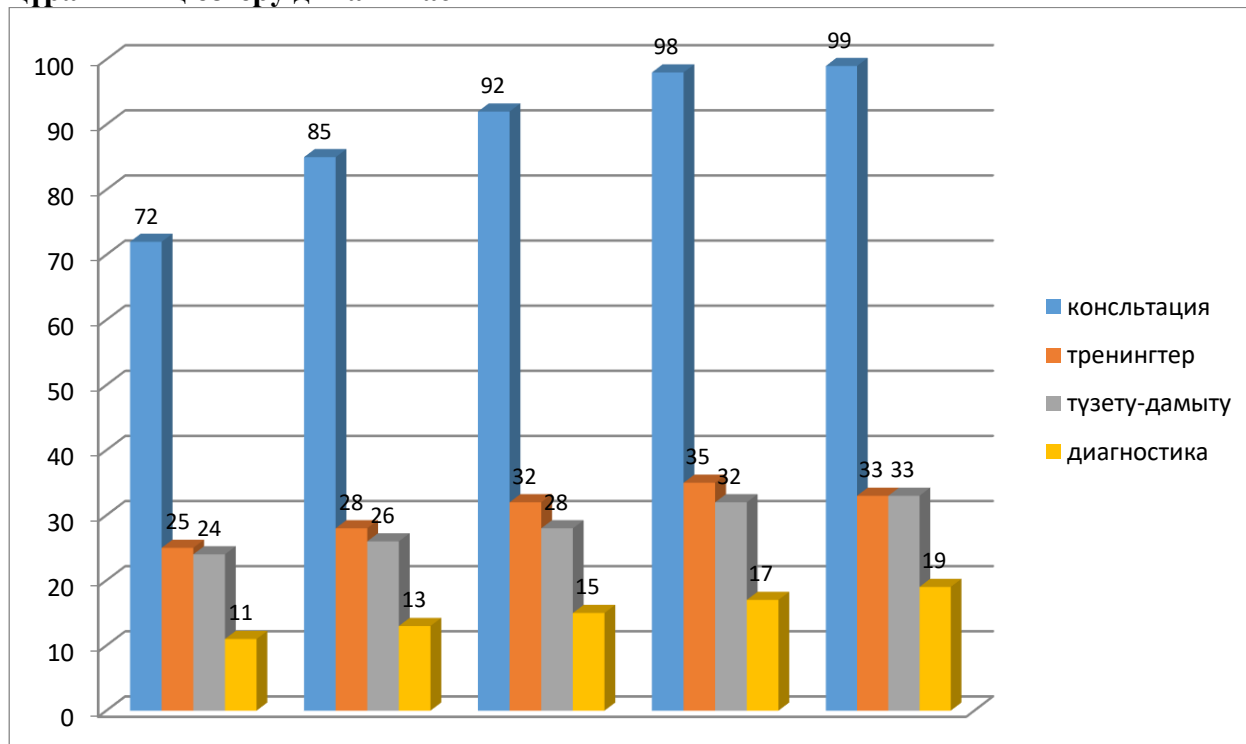
Психологпен өзара әрекеттесудің әртүрлі формаларында ата-аналардың сандық құрамының өзгеру динамикасы

Психологпен өзара әрекеттесудің әртүрлі формаларында оқушылардың сандық құрамының өзгеру динамикасы

Психологпен өзара әрекеттесудің әртүрлі формаларында мұғалімдердің сандық құрамының өзгеру динамикасы

Қызметті талдау бойынша жалпы қорытындылар:

Психологтың аналитикалық құжаттамасы негізінде:

- психологтың жыл сайынғы жұмыс жоспары
- диагностикалық зерттеулердің нәтижелері бойынша талдамалық анықтамалар
- психологтың оқу жылындағы қызметін талдау
- оқушының жеке басының даму мониторингі
- тәрбие кеңістігінің субъектісі ретінде педагогтың даму мониторингі
- ата-аналардың мониторингі, психолог қызметінің барлық бағыттарындағы оң өзгерістер және осы қызметті Білім беру кеңістігінің барлық субъектілерімен жалғастыру қажеттілігі туралы қорытынды жасауға болады.

Ұсыныстар:

1. Психологиялық қызметтің жұмысын жетілдіру;
2. Ата-аналардың (заңды өкілдердің), педагогтердің және білім беру процесіне басқа да қатысушылардың психологиялық құзыреттілігін арттыру.
3. Өзін-өзі бұзатын мінез-құлыққа бейім балаларды уақтылы анықтау және психологиялық көмек көрсету.
4. Психикалық дамуы төмен балаларды анықтау, оны психологиялық-педагогикалық түзету.
5. Әлеуметтік бейімсіздіктің пайда болуының алдын алу бойынша іс-шараларды жүзеге асыру, білім алушылардың жеке басының дамуына кедергі келтіретін факторларды анықтау және әртүрлі психологиялық көмек (психокоррекциялық, оңалту және консультациялық) көрсету жөнінде шаралар қабылдау.

Мектеп психологтары: Тагибергенова А.К.
Тұрлан А.Т.